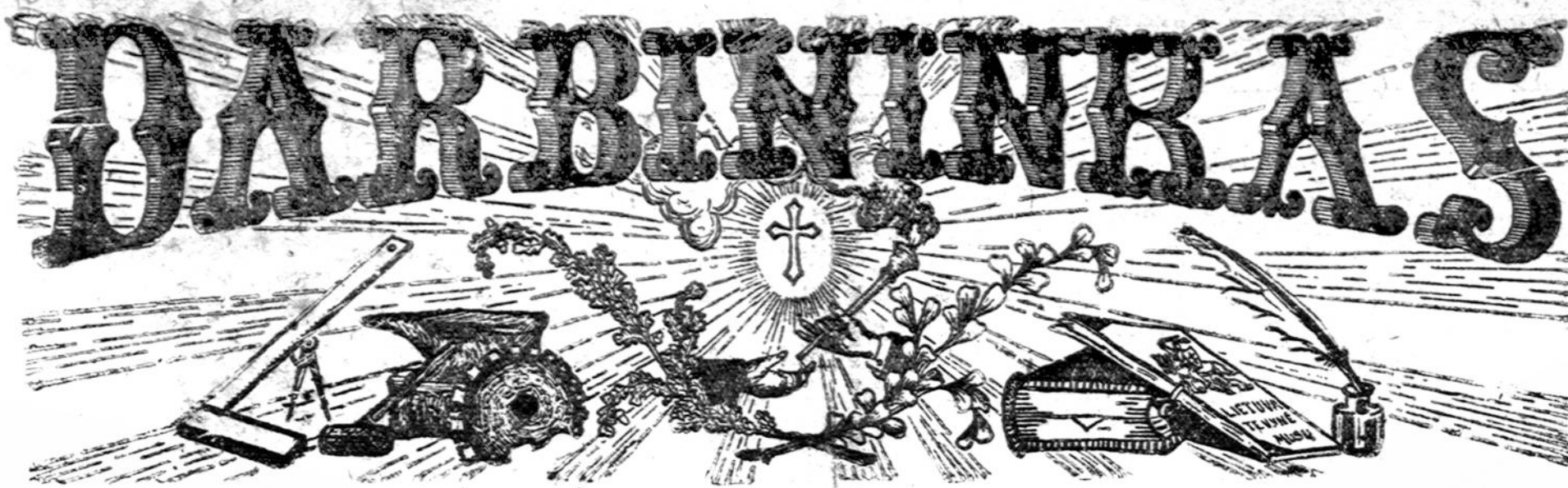

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasiūlymas dėl katalikų spaudos sustiprinimo bus malonėms Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinio indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Švento Juozapo Darbininkų Sąjungos.

"DARBININKAS"

— EINA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams\$4.50

Užrubėję metams\$5.50

"DARBININKAS"

306 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Tel. South Boston 629.

VOL. VII. No. 127 (925).

SUBATA, LAPKRIČIO 4 D., 1922.

Kaina 4 centai.

Fašistai paves pašta, geležinkelius, telefonus kompanijoms.

DIRBA 15 VALANDŲ.

IŠVAŽINĖJO PO NAMUS.

Rymas. — Naujasai Italijos premieras Mussolini mato Italijos išganymą uoliam sunkiam darbe. Jis pats dirba 15 valandų dienai. Tokio darbo jis reikalauja nuo visų savo draugų ministrų ir nuo visų valdininkų. Visiems ministrams premieras įsaija paleisti darbininkus be kurių galima apsigyti. Sako Mussolini, kad iškilo laikinė valdžia su savo partiniais ginčais nieko gero nedarė, o tik ginčijosi, vaidinėjosi, išlabė darėsi, o išlaidos nesumažėjo. Taupyme Mussolini mato didelį sumažinimą valdžios išlaidų. Mussolini ketina panaikinti monopolijas. Geležinkeliai, pašta, telefonai, tabakai, telegrafai — visa tai buvo valdžios rankose ir kasmet nešė milijonus litų nuostolių. Tai Mussolini ketina tas visas įstaigas pavesti privatiems kompanijoms.

RINKIMAI

ŠVEICARIJOJ.

Zurich. — Rinkimai į Šveicarijos parlamentą sekantys pasibaigė: 10 protestantų, 44 katalikų, 59 radikalų, 35 sodiečiai, 5 socialistai, 43 reformatoriai, 43 socialistai, 2 komunistai.

PROHIBICIA

IR KALĖJIMAI.

Dover, N. H. — Vietos kalėjimas nuo senai buvo uždarytas. Įvedus prohibiciją prisėjo jį atidaryti. Dabar jame yra 16 kalinių, visi sėdi už laužymą prohibicijos įstatymo.

AR VYRAI GIMDO.

Springfield, Mass. — Doktorai skrodė neseniai mirusį vyrą. Visi nustebę rado jo viduriuose kūdikį. Nesą tik galvos ir rankų. Tas vyras buvo 60 metų amžiaus, buvo ženotas ir turėjo keturą vaikų. Jis buvo sveikas ir normalus. Doktorai išranda, kad iš jo turėjo būti dvyniai, bet tam tikros aplinkybės įvyko, kad antrasis jaugė pirmojo vidurius.

PAKĖLĖ ALGAS.

Detroit, Mich. — Strytkarių darbininkams pakelta algos. Gaus mažiausia po \$5 dienai už 8 val. darbo dieną. Strytkarius Detroito valdo miestai.

Rymas. — Reikėjo 50 traukinių, kad išvažinėti fašistus po namus. Jie buvo sukonecentruoti apie Rymą ir kai Rymas pasidavė, tai po didelių iškilnių fašistų jėgos tapo demobilizuotos.

Veikimas visokios rūšies raudonųjų neapsireiškia. Tarsi jų visai nėra. Raudonųjų kvartieros ir įstaigos išgautos, turtai ir rekordai užgriebti. Pirmoji vienas komunistų parlamentas atstovas tapo suareštuotas. Milane fašistai sudegino socialistų laikraščio „Avanti“ spaustuve.

FRANCIJA

SUSIRŪPINO.

Parizius. — Francijos laikraščiai plačiai rašo apie kovą tarp „juodųjų marškinėlių“ ir socialistų. (Fašistai nešioja juodus marškinėlius). Rašo, kad be sumišimų Italija neapsis. Rašo, kad Mussolini netrukus turės ginklu raminti gyventojus. Apskritai rašo, kad Italija susilauksianti bėdų dėl fašistų.

REZIGNAVO.

Rymas. — Italijos ambasadoriai Washingtone, Berline ir Paryžiuje pasiuntė savo rezignacijas fašistų ministrų kabinetui.

BIJO FAŠISTŲ.

Zurich. — Šveicarijos valdžia pradėjo reikšti baimę dėl fašistų. Mat fašistų vadai šaukė, kad Šveicarijos dalis, kur itališkai kalbama reikią prie Italijos prijungti.

FORD PIRKS ANGLIŲ KASYKLŲ.

Pittsburg, Pa. — Henry Ford ieško pirkti anglių kasyklų. Nori nupirkti bent 30,000 akrių, kur būtų 180,000,000 tonų anglių. Tai atseitų arti \$15,000,000.

NESISKAITO

SU SULTONU.

Konstantinopolis. — Turkiškos sultonas, kurs laikosi alijantų malone, kreipėsi į Kemal Pašą pareikšdamas norą susitarti. Kemal Paša atsisakė tą daryti.

Pralaimėjo savivaldybių rinkimus.

NEPAVYKO.

London. — Anglijos visa domė atkreipta į savivaldybių rinkimus. Pasirodė, kad Darbo Partija tuose rinkimuose pralaimėjo. Pasirodė, kad iš 578 darbininkų kandidatų išrinkta tik 215, o iš 450 konservatorių išrinkta 350. Londono taryboje darbininkai surėdo 573 vietas, o dabar tegavo 253. Londono priemiesčių savivaldybių darbininkai valdė 12, o dabar teturė 4.

Tėčiau dėl rinkimų į parlamentą dar nemušimama. Savivaldybių rinkimuose paprastai mažas skaičius teidalyvauja, o parlamento rinkimuose kur kas daugiau.

APDEGĖ DAR-

BININKAS.

Providence, R. I. — Giuseppe Vone dirbo Queen Dyeing Works. Jis buvo apipunktas karštais sieriniais dažais ir mirtinai nuplyktas.

RIZIKAVO GYVASTI.

Portsmouth, N. H. — Joseph Blausaw rizikavo gyvastį dėl skrybėlės. Jo skrybėlė įkrito į upę. Jis buvo ant laivo. Nors upė yra 70 pėdų gilumo, bet jis šoko gelbėti skrybėlę. Jam pavėjo ją pagauti. Pasirodė, kad jo skrybėlė nebuvo paprasta. Jis joį buvo užsivėsus \$400.

VOS NESUDEGĖ.

Lynn, Mass. — Namuose po num. 90 Entaw St. keturių metų vaikas bovijosi su degtukais ant pirmojo augšio. Padegė netikėtai namus ir bėgo pas motiną ant antrojo augšio ir pasakė, kas atsitiko. Abu suspėjo išsigelbėti.

APKALTINO MOTERĮ.

Cleveland, O. — Moteris Mabel Champion buvo teisiamą už nužudymą Thomas O'Connell. Grand Jury susidėjo iš penkių vyrų ir septynių moterų. Tai jie išranda ją kalta ir nuteisė atsėdėti 20 metų.

UŽ DARBO PARTIJĄ.

London. — H. G. Wells, garsusis Anglijos rašytojas, išleido manifestą rinkimų į parlamentą reikale. Jis karštai agituoja už Darbo Partijos kandidatus. Jis yra pats kandidatu į parlamentą nuo Darbo Partijos.

RENGIASI KOVON.

New York. — Angliakasiai rengiasi prie kovos ateinantį pavasarį. Angliakasių prez. Lewis pareiškė, kad pavasarį bus naujas sterikas, jei busiama dandoma nuimti algas.

REIKALAUJA ALGIŲ PAKĖLIMO.

Worcester, Mass. — Strytkarių darbininkai pareikalavo pakelti algas art 16 nuoš.

NESUTINKA NUPIGINTI ANGLIS.

Haverhill, Mass. — Anglių pardavėjai ima už anglių po \$18 ir po \$20 už toną. Majoras pasiūkė anglių pardavėjus ir liepė jiems parduoti po \$16.75 už toną. Anglių pardavėjai atsisakė tą pildyti. Nurodė, kad anglių nesą užtektinai ir jei kaina būtų nustatyta pigi, tai anglių pardavėjai jų parduotų tik savo artimesnėms.

NUSIZUDĖ

POLICISTAS.

E. Providence, R. I. — Policistas Wm. Peek nusišovė. Jis nesveikavo ir netekęs kantrybės nusižudė.

MEDEJAS IŠEJO ISPROTO.

Nashua, N. H. — Ormond Dotey su savo draugu buvo išėję medžioti. Bet jo draugas staiga išėjo iš proto ir ėmė šauti į jį. Dotey mirtinai tapo sužeistas.

ZUVO MEDŽIOKLEJE.

Portland, Me. — George Meeker, 22 metų amžiaus, ex-kareivis, prieš septynis mėnesius vedęs, buvo nušautas miške bemedžiojant.

HENRY CABOT LODGE

SENATORIUS LODGE,

Lietuvių prietelius. Balsuokite už jį lapkričio 7 d.

GERI VELLJIMAI.

Washington. — Prez. Harding savo 57-toje gimtinių gavo daug pasveikinių. Amerikos ambasadorius Belgijoj palinkėjo, kad prezidentas sulauktų 90 metų amžiaus.

NELAIMĖS SU AUTOMOBILIAIS.

Washington. — Cenzo Biuras skelbia, kad per 1921 metus Sav. Valstijose automobiliais užmušta 10,000 žmonių.

DIVORSO PRIEŽASTIS.

Atlanta. — Jauna moteris Iadie Jackson pareikalavo divorso nuo savo vyro. Sakė, kad vyras įsikaitinęs pokėrį ir juomi ją mušęs.

PAGAVO PASTININKĄ BEVAGILIAUJANT.

Manchester, N. H. — Edmund Donnelly pašto tarnautojas apkaltintas tapo vogime ir atidarinėjime laisvų su pinigais. Paleistas po \$1,000 kaucija.

SUGRĮŽO

PRITRENKTAS.

Fall River, Mass. — James Tafe, 12 metų vaikas išėjo iš namų ir už valandos sugrįžo apsvaigęs. Negalėjo šnekti. Tuoj nugabentas ligoninėn. Jo galva besanti sutrenkta. Policija ieško kaltininkų-mušeikų.

IŠSIKRAUSTĖ.

Konstantinopolis. — Gen. Harington paskelbė, kad iš Trakijos visa Graikijos kariuomenė jau išsikraustė.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Atsiradus Lietuvoj sa-
viems pinigams žmonės pradėjo nešti į išlaidas auksinius daiktus mainyti į litus.

Saulių Sporto Sąjungos instruktorius buvo žydas Sulginas. Jis buvo užsimanęs su žmona vykti Holandijon ir reikalavo sau ir žmonai liudyto. Valdininkui atsisakius žmonai duoti liudijimą žydas drožė jam veidui.

Nuo spalio 12 iki 15 d. 15-
vas Kazimieras Vilkaviškys
je laikė mėsijas.

Troškinių apylinkėj siau-
čia šiltinė. Apsirgo ir pa-
sto viršininkas.

Vilniuje lenkai uždraudė
vadinti lietuvių gimnaziją
Vytauto Didžiojo vardu.

Vilniaus dvasiškoisos se-
minarijos prof. kun. Reiny-
s atvyko Kaunan profesorai-
ti Lietuvos universitete.

Vilniuje Puškino pamin-
klas pėrneštas iš Pilies sodo
į darželį ties Sv. Kotrinos
bažnyčia. Trumpąjį perdirb-
tas ir pavadintas Moniuskos
paminklū.

Vilniuje Agresto partijoje
kilo gaisras. Tada naudėsi
lenkų kareivių. Gaisrai kil-
us 50 nuogų kareivių išbėgo
gatvėn. Jų drabužiai sude-
gė.

Užkirčių ir Ožkasvilių
kaimuose, Marijampolės su-
apsireiškė kiaulių liga. Su-
sirusi kiaulė pajoduoja ir
gaisa.

Butrimonių valsčiuje per
du mėnesius sudegė 9 kolji-
mai su gėrybėmis. Ūkinin-
kai gaudavo grąsinančių
laiškų, kad daugiau degs.

Pagalios Raubonių kaime
spalio 3 d. sugautas kaltin-
kas, jis besąs grįžęs iš Ame-
rikos.

Siaulių gimnazijoje ir mo-
kytojų seminarijoj išviso
mokinių yra 1,300. Gimna-
zijoje pritrūko suolų. Tėvų
komitetas ketina suolus pa-
rūpinti.

I tremtinių karantiną O-
beliuose spalio 13 d. atvyko
1865 m. ištremti iš Lietuvos
Rusijon piliečiai, iš kurių
525 lietuviai ir 12 žydų.

Spalio 13 d. Kaune inž.
Jankausko automobilis su-
sidūrė su vežimu. Vežimas
apvirto į griovį, automobi-
liui nulaužta ašis. Niekas
nežeisistas.

Rinkimuose į Seimą Kau-
ne lietuviai gavo 10,000 bal-
sų, o lenkai 7,000.

Kaune Zaliame Kalne, ta-
me forte, kur Seimo ažuolė-
liai pasodinti pradėta staty-
ti Meno Mokykla.

Dabkiškės sodžiuje (Tau-
ragės v.) susibadė dvi kar-
vės. Moteris norėjo jas per-
skirti, tai ją moterį karvė
negyvai nudūrė.

Kun. Kukta Vilniaus vys-
kupo įgaliojimus aprūpinti
Vilniaus vyskupijos dalį
Lietuvos pusėje persikėlė iš
Kauno į Kaišadorius.

Lietuvos universitetas nu-
tarė siųsti į užsienius profes-
surai prisiųgti kun. Vincą
Mykolaitį (poetą Putingą) ir
kun. Praną Penkaską.

Kauno komendantas vie-
nam mėnesiui uždarė žydų
laikraštį „Nais“ už melagin-
gų žinių apie valdžios pare-
dymus skleidimą. (Kada
Lietuvos autoritetai pažvelgs
į Amerikos lietuvių laikra-
ščių melagingas žinias apie
Lietuvos įstatymus ir parė-
dymus).

Tauragės apskrities savi-
valdybė už kelių metaismą
nubaudė 200 piliečių 251,000
auksinių. Dabar keliai spar-
čiai taisomi.

Litai Lietuvoj ima vis la-
biau prigyti. Litus įvedant
viskas be galo prabrango. Pa-
brango ir degtinė. Todėl
smuklės ištuštėjo. Žydai
kreivai žiūrėję į litus, pradė-
jo juos gaudyti gaudyti.

Litai Lietuvoj ima vis la-
biau prigyti. Litus įvedant
viskas be galo prabrango. Pa-
brango ir degtinė. Todėl
smuklės ištuštėjo. Žydai
kreivai žiūrėję į litus, pradė-
jo juos gaudyti gaudyti.

SEDEGĖ MOTERIS IR
VAIKAS.

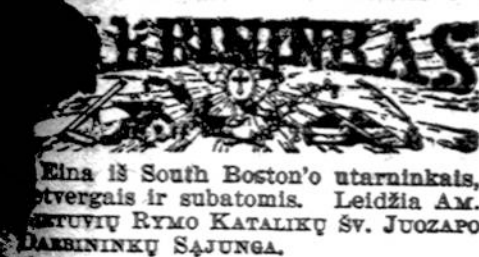
Bangor, Mass. — Moteris
Garceau su savo 18 mėnesių
mūzias kūdikiu sudegė,
kuomet jų namas degė. Du
kitu vaiku moteris suspėjo
išgelbėti, bet inbėgus gelbėti
trečiojo negalėjo išbėgti iš
ugnies.

RADO NEGYVĄ MOTERĮ

Providence, R. I. — Upėj
rasta moteris lavonas su
galva apsuksa sijonu. Mo-
teris yra apie 65 m. Apžiū-
rėję ją doktorai sako, kad
vandeninyje ji buvus apie 10
dienų. Pas ją rasta tik 6
centai.

MIRĖ GRYBŲ
SPECIALISTAS.

St. Paul, Minn. — Profe-
sorius Minnesotos universi-
teto Durand mirė. Jis bu-
vo grybų žinovas.

'DARBININKAS'

(THE WORKER)
THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by ST. JOSEPH'S LITH-
UANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR.

"Entered as second-class matter Sept.
12, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879"

"Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section 1103,
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July
12, 1918."

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$5.50

BAISI OPERACIJA.

Iš Lietuvos laikraščių ir
privatinių žinių paaiškėja,
kad perkeitimas Lietuvos
valiutos yra Lietuvai skau-
džia operacija. Kaune bu-
vo veikėjų sušauktas mitin-
gas reikale brangenybės. O
tos brangenybės iškilimas
nesvietiškas. Pavyzdžiui žė-
verykų pora Kaune rugsėjo
mėnesį kainavusi 500 auksini-
ų spalio mėnesio viduryje
kainavo \$10. Duonos kilo
rugsėjo m. buvo 20 auksini-
ų, spalio m. viduryje 270 auksini-
ų.

Susirūpinę sodiečiai nau-
jais pinigais nepardavinėja
savo produktų. Todėl daik-
ai kartais nei už brangią
pinigą miestuose negaunami.
Gyvenimui neturi, ką daryti.
Kaune suirutėje žinoma
pirkčiai moka pasinaudoti.
Kam kam o visiems, kurie
iš algų gyvena, Lietuvoj da-
bar baisi bėda.

Amerikiečiai privalėtų da-
bar saviškiams gausenę pa-
ramą siųsti.

VISI UŽ LODGE

Ateinanti utarninką, lap-
kričio 7 d. visi lietuviai A-
merikos piliečiai Massachusetts
valstijos privalo ati-
duoti balsą už Lietuvos prie-
telių senatorių Henry Cabot
Lodge. Jo užtarymo Lietu-
vai dar reikės. Jo dėka gru-
džio 19, 1918 Suv. Valstijų
senate inėsta buvo rezoliuci-
ja už Lietuvos pripažinimą.
Senatorius Lodge yra senato
užsienio reikalų komisijoj ir
jis daug nulemia. Jo inė-
sta anuomet rezoliucija yra
tokia:

"Nutarta, kad senato nuo-
mone Lietuva turi būt at-
skelta nuo Rusijos ir turi
gauti neprigulmybę ir kad
ta pat teisė turi būt suteikta
Latvijai ir Estijai. Visos
šitos tautos turi turėti laisvę
ir neprigulmybę."

Vilnius ir Klaipėda sveti-
mų rankose. Remkime savo
galingus užtarėjus, balsuo-
kime visi už Lodge.

UŽ LYGYBĘ.

Ateinanti utarninką bal-
savimose Bostoniečiai be
kitko turės išrišti vieną ly-
gybės klausimą. Dabar yra
taip kad high schoolų mo-
kytojai negauna lygios algos
už tą pat darbą — vyrai gau-
na daugiau, moterys ma-
liau už tą pat darbą. Tai
kainuoja nelygybę ir atei-

nantį utarninką lapkr. 7 d.
balsuotojai turi progos tą
nelygybę išlyginti ir teisybę
įvesti. So. Bostono High
Schoolėj moteris vedanti
kelis iš 50 vyresniųjų vaikų
gauna per metus \$744 ma-
žiau už vyrą, kuris veda kle-
są iš 40 žemesnio amžiaus
mergaičių! Tai neteisinga.
Visi piliečiai balsuokite už
"Equal Pay for Equal Ser-
vice."

RINKIMAI Į SEIMĄ.

Oficialio pranešimo apie

pasekmes rinkimų Lietuvos
seimą vis dar nėra. Chica-
gos "Naujienos" skelbia
kablegarmą, kur pranešama
gerokai skirtingos pasek-
mės nuo seniau pranešų.
Būtent išrinkta socialdemo-
kartinė 10, Valstiečių Sąju-
nos 20, krikščionių demo-
kratų 38, žydų 2, lenkų 2,
vokiečių 1, komunistų 5.

KOMPA NIJA PASIPRIEŠINO.

Muncheater, N. H. — Au-
dėjų streikas, kurs jau 40

savaičių kai tęsiasi, turėjo
šiomis dienomis baigtis. Bu-
vo pakviestas patarpinin-
kauti vyskupas George Al-
bert Guetsin. Jis pasiūlė,
kad algos būtų tos pačios,
kurios buvo prieš streiką ir
kad darbo valandos būtų 51
savaitė. Streikininkai pri-
ėmė vyskupo pasiūlymą. Bet
Amoskag kompanija atme-
tė. Rokuoja, kad 51 valan-
da savaitėje permažai.

Kurkės Padėkonės dienai
artinantis kyla. Spėjama,
kad iškils iki 80c. už svarą.

Lazdynų Pelėda.

IŠ CIKLIUS "DARBAVIAI."

Aukštoje pastogėje prasidėjo dirbtuvių
gyvenimas, apie kurio baisumą negali turė-
ti supratimo tas kuris jo nepritūrė.

Gyvenimas iščiulpiantis sveikatą, pa-
vergiantis dvasią, darantis iš žmogaus maši-
ną.

Ir da ne, kažką žemesnį už mašiną!
nes mašiną per daug neapsunkina iš baimės
kad nesulūžtų kokio dalis, nes reikės tą dalį
nupirkti ir už ją užmokėti, mašiną tepa kas-
dien kad nenudiltų, žmogumi gi rankpelniai
nesirūpina niekas, ar jis pavalgęs ar ne,
niekas jo darbo neaprubėžiuoja, nes žmogus
kad sveikatą padėjęs žus, tai jį jo vietą ne-
iššokamas ateis kitas ir nuvirtusio darbinin-
ko vietą užims.

Taigi ir Jokubienė su jos Olga niekas
nesirūpino, darbavosi jos, negaišindamos
laiko, už geros arbatos su šmoteliu duonos,
paimtos krautuvėlyje ant bargo, dirbo die-
nas ir naktis.

Olė biskį prisnūdus apsiprausdavo su
šaltu vandeniu ir iš ryto ėjo į dirbtuvę, nu-
nešdama darytą namie darbą, vakare parei-
dama su nauja medžiaga.

— Užsimokėsim visas skolas, tada leng-
viau padirbėsime! — džiugino save vargšės,
tuo viltis žodžiu pragindamos miegą kuris
merkė suvargusias akis.

Vieną sykį, juodviečių viltis da sustip-
rėjo:

Atėjo iš siuvyklos kurioje Olė pirma
darbavosi viena draugė ir žiūrėdama į juo-
diečių darbą tarė: — Na tik dabar pralobsi-
te! tai baisiai brangus darbas, mūsų ponė
vakar pirkė iš krautuvės tokių kutų ketu-
rius aršinus, užmokėjo po penkiasdešimt
rublių.

— Negaži būti! — sušuko mustebusi Olė
ir jos motina žiūrėjo į siuvėją lyg į žvaigž-
de.

— Tai trejetą šimtų uždirbote lengvai
skaitant! pašnekėjo draugė ir išėjo, pra-
linksminus širdis vargdenių.

— Da nuo skolų atliks! — džiugino sa-
vę duklė ir motina, da su didesne paskuba
varstydamos karolėlius.

Taip joms vakare besidarbuojant, du-
rys jų lindynės atsidarė ir įėjo kiemo sar-
gas.

Nesibeldė į duris, dabar įėjęs kepurės
nepusiėmė, kaip tai paprastai daro sargai
įeidami su kokių reikalu, namų savininko
siunčiami prie biednų gyventojų augštybių
ir drėgnų sutrenų.

Taigi ir šitas įėjo, ir tuoj priimdamas
valdininko toną tarė: kodėl nemokate nuo-
mo, kas taip daro? ponas liepė kuogreičiai
pasirūpinti, nes kitaip išmes! Kas kaltas
o kam prisieina mėtavoti, ir sukinėk tu žmo-
gus sau kojas po visus urvus! tft!

Nusispjovė ir išėjo užtrenkdamas du-
ris.

Motina ir duklė pažvelgė į save nusimi-
nusios: — kas bus? — tarė motina tykliai.

— Rytoj nuėjus paprašysiu, — tarė
Olė, jau nemažai uždirbome, užsimokėsime
ir da atliks.

— Reikia prašyti, rasit kaip nors bene
išlipsime iš tų skolų, skola blogiau kaip li-
ga, — patėmijo motina.

— Kas to nežino, — pritarė Olė, da su
didesne paskuba vartydama karolėlius.

Ant rytojaus Olė darbavosi dirbtuvėje
lyg karščio apimta; veidas degė, rankos dre-
bėjo, lygu kas duris pravėrė, širdis jai pla-
kėsi smarkiai, laukė ponios įeinant ir bijojo
kad neatsisakytų jos prašyme. Įėjo galų ga-

le kaip visada šilkais šnabžadinti, didi, ne-
prieinama su reikšme savo nervingame vei-
de kuris neprisidavė drąsos jai prakalbinti.
Panelės paprastai nutildavo poniai įėjus ir
dabar nutilo visos, vien girdėtis buvo tam-
burkų paksojimas, ir barškėjimas stiklia-
ry ant siflo traukiamų.

Ponė per visas darbininkes perėjo, per-
žiūrėjo darbą, papeikė, patėmijimus darė,
retai gyrė, verčiau gerai radus visai tylėjo.

Galų gale susilaikė prie Olės ir tyliai
žiūrėjo darbo.

— Ponute, nedrąsiai prabėlo mergina,
ar negalėčiau aš gauti kiek už darbą, man
baisiai pinigai reikalingi...

Ponė pažvelgė į ją susiraukus nelemtai,
— kas do laikas! aš gi tamstai vienai nega-
liu mokėti skyrium, mokėsiu visoms tai ir
tamsta gausi!

— Ponute, susimylėkit! — tarė mergi-
na su ašaromis akyse, iš buto mumis varo,
ką aš padarysiu!

— Tas man nerūpi! — sušuko ponė,
— antras dalykas, nekiek uždirbai per tas ke-
lias dienas, tas tavęs neišganys, tą sykį ati-
duosiu kiek tau priguli, bet daugiau kad
man to nebūtų!

Atidarė stalčių išėmė knygą ir ėmė
skaityti.

— Tamstai išeina trys rubliai ir aštu-
niasdešimtys kapeikų, tarė visa drebėdama.

— Mes gi su motina naktimis dirbome!
ponute apsirikote ar ką, jog tokių kutų ar-
šinas kainuoja penkiasdešimt rublių! mes
gi padarėme apie dvidešimt aršinių!

— Kiek kainuoja tau nerūpi! aš ne
krautuvės kainą moku bet dirbtuvės, netin-
ka galite daugiau neimti, — kalbėjo ponė
išėmus iš sidabrinio radikulo tris rublius ir
aštuonias dešimtis kapeikų, — kogi norite
jog pirmoji savaitė niekur nemokama, tai
ant išmėginimo.

Olė pritrūko žado, tas smūgis perėjo
jos jėgas.

— Susimylėkit ponė, duokit man dar-
bą kuris duotų uždarbį!

— Norėtumei! — ėmė juoktis ponė, ge-
riau mokamą darbą dirba vyresnios panelės,
tai neįvairus darbas, nes kiekvienas gali pa-
dirbti, pagal darbo ir kainą!

Tą tarus ponė atsisuko ir išėjo iš dirb-
tuvės, panelės subruzdavo ruošti eiti ir Olė
paėmė savį uždarbį ir taipogi išėjo.

— Ką aš mamai pasakysiu? tokia rodos
pažiūrėti ponė ir nesisarmatijo, jog tai va-
gystė, ne, blogiau da kaip vagystė! vagis
vien turta pavagia o tokios ponios iš var-
dienių sveikatą iščiulpia! siurbėlės!

Olė verkė negalėjo, akys degė, veidas
degė, galvoje užė, dabar jautė baisų nuvar-
gimą, valandomis stėjo negalėdama paeiti.

Įėjus į kiemą atsisėjo pas vartus ir svi-
ravo ką daryti: ar eiti ir pasakyti motinai
teisybę ar eiti prie namų savininko atsipra-
šyti kad palauktų iki mėnesio galo.

— Butui reikia penkių rublių, jeigu
tiek temokės už darbą gale mėnesio vėl gau-
siu tris, karutuvėje skolai atliks rublis o ten
jau yra apie dešimtį!

Olė nutarė: įbėgo ant trepų ir tartum
liepsnose sustojo pas duris namų savininko.
Vaalndėlė patsovejus atsigavino ir paspaudė
durų skambutį.

— Kas? — pasigirdo iš vidaus.

— Saviškė, gyventoja trečiojo aukšto.

— Durys atsidarė ir su žvake rankoje
išsikišo sena moteriškė ir piktai užklausė:
prė ko?

— Norėjau matyti poną Surbelevičių —
tarė Olė.

— Užimtas, arbatą geria, — atsakė su-
siraukusi boba, kodėl dieną neatejote, ko

čia nakčia baldytis, palaukit paklausiu!

— Tą pasakius boba užtraukė duris ir
Olė paliko už durų tamsoje.

Jau ketino augščiau lipti į savo lindy-
nė, kada durys atsidarė ir ta pati boba iš-
kišus galvą tarė: prašau įeiti!

Olė įėjo, ir tapo įvesta į kambarį, kur
už stalo sėdėjo ponas ir gėrė arbatą.

Buvo tai senokas vyras išpurges, sulū-
žes, apvalų jo veidą su dviem pagurkliais
dabino didelė mėsinga mėlyna nosė, su
dviem karpomis apaugusiomis juodais plau-
kais, po barzdos seniai jau mačiusios brit-
vą buvo parišta balta serveta. Vienoje ran-
koje laikė šakutę, antroje peilį. Olė įėjus
primerkė ir taip jau siauras akis, apžiūrė-
damas ją nuo galvos iki kojų.

Ji linktelėjo galvą ir nedrąsiai pratarė:

— Atsiprašau kad taip vėlu... dieną aš
dirbtuvėje, atėjau prašyti tamstos palauk-
ti kiek su nuoma.

— Tamsta pas mane gyvenate? — už-
klausė savininkas ir tuoj pridėjo: — tamsta
prašau sėstis, arbatą sykiu išgersime, pra-
šau — atkartojė ir pasikėlė pristūmė jai
kedę o pats užsiėmė pripylimu arbatos.

— Atsiprašau, — atkartojė Olė, aš la-
bai laiko neturiu, namon vakarui darbo par-
sinešiau, aš vien norėjau prašyti kiek pa-
laukti...

— Apie tą nėr ką kalbėti, — pertrau-
kė savininkas šaipydamosi meiliai į Olę ir
paėmęs ją už rankos vertė šalip savęs atsi-
sėsti.

Olė atsisėdo ant kraštelio kedės, buvo
nusiminusi, susimaišiusi, taip jai tos vai-
šės prie širdis neėjo.

— Tamsta pas mane gyvenai ir dar ne-
pasizinoje, tarė savininkas vis su kede
traukdamosi arčiau. Tokios gražios pane-
lės visai nepriėmė mokėti, — susijuokė smul-
kiu juoku ir paėmė Olę už rankos, gniau-
žė ją savo rankoje, į akis žiūrėjo marksty-
damosi savo užtinusiomis akimis.

— Meldžiu gerti, — a — sustenėjo stai-
ga, — koks aš! Čia pasikėlė nuo kedės ir nu-
tūpė prie kredensų, iš ten atnešė bonką su
vynu ir skrynutę saldinių, du stiklus pri-
pylė, vieną įdėjo į ranką Olėi, su antra me-
liai laižydamas prie merginos pristėjo.

— Susidaužkim! — tarė ant pirmosios
pažinties karalienė mano! koks aš laimingas
kad toks žiedas pražydo po mano pastoge.

Olė numanė kad neturėdama kuo mokėti
nuomos ji kreiptis negali, taigi gėrė, užkan-
džiojo, savo arbatą išgėrus nuo kedės atsi-
kėlė.

— Karalienė mano! kodėl taip greitai!
da bent valandėlę, maldavo savininkas.

— Darbas laukia, motina bus nerami,

— paaiškino Olė.

— Spjauk tamsta ant to darbo! ne jau
užsimoka tokios akutės varginti darbu! —
rėkė savininkas, ne, ne, toks aniolėlis ne
del darbo, tamsta visai nepokėsi man už na-
mą, nuo šios dienos aš tamstos... dėdė, ka-
ralienė mano!...

— Bet tuo tarpu aš vis-gi turiu atsivei-
kinti su jumis, — atkartojė Olė, sudievu ir
ačiū jums, už poros savaičių gausiu savo už-
darbį tai atsiųginsiu.

— Meldžiu nesirūpinti, na ką-gi, kad
jau taip skūbi tai sudiev!

Olė linktelėjo galvą ir norėjo išeiti, bet
senis nuo kedės pašoko ir tragiškai pra-
skleisdamas rankas suriko: — Ne jau taip
su dėde atsisveikina! — ir pakol Olė susi-
prato kas darosi, senio sutužęs veidas buvo
jau visai prie jos veido o nuseiliotos lūpos
šlužinėjo po jos akis, skruostus, kaklą.

Olė ištrūkus iš jo rankų, žodžio nega-
lėjo pratariti, senis gi šniokšdamas kaip
dumplės kartojė: — nepyk, aš gi dėd. dė,
dė.

Ji atsisuko ir be dvasios išbėgo pro du-
ris.

— Dieve mano! — tarė balsiai kuria-
me girdėjosi baissi skunda ir ėmė bėgti augš-
tyn trepėmis.

Įbėgo į savo pastogę, numetė skrybelę
ir suspaudė rankomis galvą, užė joje, ver-
petavo, dumzėjo.

— Baisiai buvau nerami, tarė motina,
— tavęs nesulaukdama iki šiol, jau devin-
ta!

— Pas namų savininką buvau, — per-
traukė Olė.

— Nereikėjo, e-e-e, aš bučiau pati ver-
čiau...

— Vistiek! — pertraukė Olė matomai

stierzinta.

Motina pažvelgė į ją ir užklausė: — už-
simokėjai?

— Užsimokėjau, — tarė Olė slopia, ne-
užsimokėjau, bet prižadėjo palaukti, dirb-
tuvėje negavau šiandien, už dviejų savai-
čių... dabar tik tris rublius ir aštuoniasde-
šimtis kapeikų davė, — kalbėjo Olė išvy-
niodama medžiagą kutams varstyti.

— Kaip-gi su manimi bus? — pasigir-
do staiga klausymas, ištartas balsu panašiu
į pjūklo gurgždėjimą.

Iki šiol Olė toje pusbrekšmoje mažos
lemputės nepatėmijo už komodos pas langą
sėdinčios moteriškės, buvo tai krautuvini-
kė iš priešais.

— Kas-gi su manimi bus? — atkartojė
ji, aš ilgiau laukti negaliu, iš kur norite
imkit o man kas mano atiduokit, aš savo
kruvino skatiko ieškau, kaip taip galima
imti neturint iš kur atiduoti! Oi kiek aš
nuostolių turiu per tą savo gerą širdį!

Nagi duokit ką nors del tikrumo, ką
aš žinau išmes iš buto tada švilpk, kur aš
jus surasiu! rėkė boba kas kart didžiau įtu-
žusi.

— Ką mes duosime?! sudejavo Joku-
bienė, vyro liga viską paėmė, susimylėkit,
palūkėkit dvi savaiti, uždirbtų daug yra, ką
gi darysi kad neišduoda?!

— O kad jumis velniai, lakudralkos jūs
nelaimingos! bile išvilioti, o dailinsis, o lai-
žysis, prisilaižys, išvilios, paskui juokiasi!

Boba pripuolė prie durų atidarė jas
triukšmingai ir palikus atdaras klapnojo
žemyn keikdama balsu.

— Olė stovėjo galvą suspaudus; motina
nusiminusi kūrė primusą ant kurio stovėjo
skardinis drumulys su vandeniu.

Olė atsikvošėjus atsisėdo prie stalo, pa-
siskleidė savo darbą ir ėmė varstyti blizgu-
čius. Ašaros smaugė ją, blizgučiai per aša-
ras atrodė dvilypiai, Olė nukratė ašarą ir
vėl varstė.

— Olė, — prabėlo motina statydama
prieš ją stiklinę su arbata, — ką aš tau duo-
siu? nė duonos, nė eukarus...

— Aš visai užmiršau, — tarė Olė ir išė-
mus iš kišenės savo uždarbį ant stalo padė-
jo, — paimk mamytė pas žydą čia žemai, pas
ją neik daugiau.

Motina išbėgo. Olė palenkė galvą ant
rankų ir davė valią smaugiančioms ašaroms.

Gėrė arbatą ir lygiai su motina klojo
plianus šviesios ateities kada užsimokės vi-
sas skolas ir ramiai be paskubos darbuosis.

Svajojo vargšės o gyvenimas savo vė-
žėmis ėjo.

Ant rytojaus vakare kada Olė parėjo
rado motiną labai susirūpinusią.

Nenorėjo sakyti kas jai ant širdies, ga-
lų gale Olė išgavo kad vėl skolininkas buvo
apsilankęs. Nuo jo buvo paimta laidotu-
vėms dešimt rublių.

— Užsimokėsime tarė Olė, ir atsisėdo
prie darbo.

Led pradėjo varstyti nelemtus blizgu-
čius kada staiga durys atsidarė ir namar-
gis jose atsistojo.

— Ponas prašė kad panelė tuoj ateitų,
— tarė jis kaip tai ypatingai šypsodamas.

Olė nuraudonavo ir žemiau pasilenkė
ant savo darbo.

— Reikia eiti, tarė motina, o rasit aš,
— pridėjo.

— Ne, ne, — tarė Olė staiga lyg pasi-
ryžusi, — tuoj ateisiu, — tarė atsigrėžusi į
sargą, matomai norėdama nusibodėti nepa-
geidaujamo svečio.

Sargas išėjo, Olė užsimąsčiusi stovėjo
prie stalo, paskui sustūmus blizgučius išė-
jo.

Už poros savaičių visos skolos buvo už-
mokėtos, vakare Jokubienė nesidarbo jau.
Olės prašoma gulė anksti ir užmigdavo ra-
miai, šypsodama, išsipildžius jos svajo-
nėms.

Nebijojo jau nė krautuvininkės, nė kai-
myno geradėjų, iš ryto ir pakare meldėsi
už dirbtuvės savininkę, prašydama del jos
geros kloties.

— Kad ne dirbtuvė, kitaip pas mus bū-
tų, — kalbėjo užmigdama.

Olė žiūrėdama į ramiai miegančią mo-
tiną mastė tankiai:

— Oi motule, motule, kad galėtumei
taip amžinai užmigti ir niekada nesužinoti
teisybės!.. ne aš viena!..

DAR APIE FAŠISTUS.

Italijoje įvyko taip sakant puserevoliucija. Fašistai įbaugino karalių pavesti jiems ministerių kabineto sudarymą. Jie pradėjo nuo to, kad suorganizavę savo narių gaujas išvijo teisėtai išrinktas kelių žymiausių miestų valdžias ir į jų vietą pastatė savo sėbrus. Išrodė, kad Italijoje kils fašistų revoliucija. Valdžia buvo pasirengusi įvesti karo stovį, bet karalius tam pasipriešino, paskyrė ministerių pirmininku fašistų vadą, Benito Mussolini ir pavedė jam sudaryti ministerių kabinetą, kitaip sakant, fašistams atidavė valdžią.

Mussolini yra dar jaunas vyras (38 m.). Pirmą kartą jis buvo karštas socialistas, vienas iš žymiausių socialistų vadų, laikraščio leidėjas. Po karo liko lygiai karštų visokio plauko "raudonųjų" priešu. Apie porą metų atgal Italijos darbininkai neapsikėsdami fabrikančių sprespaula buvo prasišalinę daugelio dirbtuvių savininkus ir ėmė patys dirbtuvėse šeiminkauti. Kaip visur tokiuose atsitikimuose, taip ir čia "raudonieji" mažiukais nenorėjo būti, bet tuoj įsikverbė į lyderius ir sulgę savo papročio darėsi kaskart labiau nepakenčiam.

Mussolini su visu atsivertėlio uolumu pradėjo organizuoti tuos gyventojų sluoksnius, kurie nenorėjo komunizmo išsivyravimo. Pavadinę juos fašistais ir pradėjo atvirą kovą su "raudonaisiais." Kruviną kovą, terora atsakė dvigubu teroru. Už vieną užmuštą fašistą galabijo bent porą komunistų. Pagalios pati valdžia pasirodė fašistams perlėta ir, kaip jau minėjome, ėmė ją mesti iš miestų. Dabar jau jie valdo visą šalį.

Kaip valdžios permaininga atsilieps į Italijos naminių politiką, mums nelabai svarbu. Fašistų judėjimas turi platesnės reikšmės. Prieš karą smulkioji buržuazija gyveno savo gyvenimą siaurais, aiškiai nustatytais vėžėmis, buvo įsitikinusi, kad visokio plauko "raudonieji" yra, tiesa, velniai, bet tolimi velniai, ir palikę valdžiai juos naikinti. Patys per daug nesirūpino. Karas įstatė gyvenimą į naujas vėžes. Daug kas pokariname gyvenime vis dar neišliko, nenustovėjo, daug dar yra baimės. Žmonės nerimsta. O čia dar ateina "raudonieji" su galvomis pilnomis visokių "rojiškų" teorijų ir bando daryti operacijas ant visuomenės kūno, kad patikrinus savo teorijas su vivisekcijos pagalba. Klasiška tokios vivisekcijos pavyzdį matėme Vengruose, kuomet tenai viešpatavo Bela Kun. Užtai ir reakcija ten lygiai žiauri, kaip kad "rojus" buvo kruvinas.

Svečiau ta pati istorija atsikartoja Italijoje. Tik čia labiau metasi į akis ta apsitovė, kad smulkioji buržuazija pati jau stveriasi ginklu ir pradeda kovą ne tik laukdama kol valdžia imsis griežtesnių priemonių. Tai-

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

WASHINGTON, D. C.

Adv. M. M. Šlikas grįžta Philadelphiaj.

Lapkričio 1 d., adv. M. M. Šlikas, Lietuvos Informacijos Biuro vedėjas ir "Elto" korespondentas, paslėpė Lietuvos Atstovybę Vašingtone ir grįžta Philadelphiaj, kur vėl užsiims advokatura. 1920 m. kovo 4 d. adv. Šlikas buvo paskirtas Lietuvos Atstovybės Vašingtone pagalbininku-sekretoriumi prie p. Vileišio, buv. Atstovo, ir nemažai prisidėjo prie Atstovybės darbo ir Atstovybės raštinių sutvarkymo. Tuo pačiu laiku adv. Šlikas vedė Atstovybės Juridinių Skyrių ir raštinę.

Adv. Šlikas yra anglų kalbos žinovas, gabus advokatas ir diplomatas. Per jį tapo užmegsti su Amerikos politikais ir diplomatais politiniai santikiai kurių rezultatais buvo Amerikos pripažinimas Lietuvos de jure.

Adv. Šlikas gimęs Sugar Noteh, Pa. ir turįs 33 metus amžiaus. Per 27 metus gyveno Pittston, Pa. Pradinį mokslą ėjęs Pittston High School. Augštesnį mokslą baigė St. Thomas College, Seranton, Pa. 1914 m. su didžiausiu pasiryžimu įstojo į gavo laipsnį A. B. cum magna laude. Advokato mokslus ėjęs Pennsylvania's Universitete T. H. Skyrine. 1918 m. pristopė prie advokatu luomo Philadelphiaje kur užsiėmė advokato praktika. Prieš atvykiant Atstovybėn adv. Šlikas lošė didelę rolę anglų politikoje Philadelphiaje. 1918 m. adv. Šlikas buvo priimtas į Pennsylvania's Valstijos Augštesniąją Teismą ir 1921 m. tapo priimtas į Sąjunga Valstijų Augštesniąją Teismą Vašingtone.

Adv. Šlikas grįžta Philadelphiaj su dideliu pritarimu ir pilnai Lietuvių reikalais apsiapinęs, išbuvęs Lietuvos Atstovybėje Vašingtone per ankiausias šios praeities laiką iki Lietuva į savo pripažinta.

MONTREAL, CANADA.

LDS. 92 kp. susirinkimas buvo 29 d. spalio 8 m. bažnytinėje svetainėje. Buvo neskaitylingas, bet rėmė ir tvarkus. Buvo aptartas reikalas dėl kuopos naudos, draugai katrie atsilaukė visi užsimanę lig Naujų Metų. Finansų knygos parodė, kad daug narių yra neužsimokėjusių ir atsilikę sumokėsimis. Draugai imėsi, kad ant kito susirinkimo būtinai turi užsimokėti ir kad 92 kp. netikty skolinga už šimos metus centrui už "Darbininką."

Toliau buvo svarstoma, kad paskirti "Darbininkui" už knygas, kurios tapo pasigustos Lietuvoje. Bet pasirodė, kad daugel draugų nedirba ir kada pagerės laikai, pradės dirbti, tai visį narių uoliai rems "Darbininko" reikalus ir aukos kek kas išgalės. Tai gi praneš 92 kp. draugams kurie esate neužsimokėję ir užsilikę su mokėsimis, tai malonėkite neužmiršti kito susirinkimo, kuris bus 26 d. lapkričio. Arba galite bile nedėlieni užsimokėti finansų raštiniui J. Pundžiui, nes jis žino katrie skolingi, tik su savim turėkite mokesčių knygtę. J. Pundžiui kuris darbuojasi sekmingai

gi klesų kova mėginama praktikoje. Žinoma, ne visa klesų kova prieš visą kitą klesą, bet tik taip sakant klesų putos, atmatos. Vietini vadina savę darbininku užtarėjais, bet ištikrųjų yra patrakę utopistai; antrieji sakosi esą patrijotai, bet tikrai yra pasintę šovnistai. Abiejų yra ligos simptomai. Panašiomis ligomis dabar serga turbūt visos pasaulio šalys, nors ne visur vienodai ta liga apsiarskėja. Dėlto tai fašizmas tiek domės visame pasaulyje ir save kreipia.

LDS. 92 kuopoj ir pareigas pildė finansų raštiniui, protokolų raštiniui ir yra kasierium. Tai gi toliau atsiskak pildyti visų trijų pareigas, nes J. Pundžiui buvo išrinktas tik kasierium. Bet dar iki Naujų Metų atliksias visų trijų darbų. Ypač mūsų kuopa yra nemaža 92-aja. Ir mes galim daug ką nuveikti, tik reikia ant susirinkimų atsilankyti ir gerai reikalus svarstyti. Mes galim viską padaryti, tik reikia vienybės.

J. Br-nis.

Pramoga.

Spalio 29 d. š. m. buvo surengtas vakarėlis bažnytinėje svetainėje su įvairiais pamarginimais ir buvo perstatyta komedija "Kas Bails." Tą vakarėlį surengė Nekalto Prasidėjimo męgėjų draugystė. Pirmiausia kalbėjo gerb. kun. P. Vanagas. Kalbėjo apie registraciją ir aiškiai išdėstė reikalus registracijos ir kad po laiku neišsilaikyti katrie neužsiregistruos. Pabaigus kalbėti gerb. kun. klebonui, pasirodė ant stiečiaus mokytojas J. Pocius. Kalbėjo apie spaudą lietuvių.

Po prakalbų dainavo mažųjų choras po vadovystę mokytojos A. Bandžutės. Savo gražiom dainelėmis publikai pakėlė ūpą. Toliau sudainavo solo p-lė Elzbieta Jankauskiūtė, turi puikų ir aukštą balsą. Po to visko prasidėjo lošimas "Kas Bails." Lošėjai atliko savo roles puikiai, ypač Kajakinkas ir p-lė Bobiniūtė savo nudavimais prijuokino publiką. Tai gi pasidžiaugė publika tuo vaidinimu.

Lai gyvuoja Nekalto Prasidėjimo Męgėjų Draugija ir jūjų pirm. p-lė E. Jankauskiūtė.

J. A.

DAYTON, OHIO.

Čia raudasi nemaža kolonija lietuvių, bet vienybės aiškios nesimato. Drąsiai galiu sakyti kad tarp lietuvių daytoniečių kaip tai draugijų ar kuopų pirmą vietą darbe ir veikime užima LDS. 69 kp. Aš priguliu į Sv. Petro Dr. ję į Sv. Mikolo Dr. ję į SLRKA. 191 kp. į LDS. 69 kp. Man kaimo nariui būtų visos lygios kaip draugijos taip ir kuopos ir visom dirbti neatsisakėdėjai ir neatsisakėdėjai. Bet kitos draugijos ar kuopos galiu sakyti užsindėję ir nieko praklausus neveikia, kaip del savo labo taip ir del Lietuvos. Tiesą gal ir yra tokių narių, kurie įsirašę į draugiją ar kuopą užsimokėdami savo mėsines duokles ir gana. Bet to neužtenka. Stai paminkim pavyzdį. Visi Daytoniečiai lietuviai žino, kad LDS. 69 kp. yra paskiausia visų kuopų ir draugijų susiorganizavusi ir rodos iš likusių narių nuo kitų draugijų ir kuopų į LDS. 69 kp. pristoj. Drįstu tarti žodį, kad ima pirmą rolę veikime lietuvių Daytonė. O gal kas ir užklaustų kodėl taip darbininkai veikia. Štai darbininkų organizacija vien tik kovoja už darbininkų geresnį būvį. Bet šiandien to dar negalima padaryti per tai kad mūs broliai darbininkai da nesusipratę, da jėras reikia aiškinti kas tai yra darbininkų organizacija. Bet geras darbininkas, matydamas naudą, stoji nariu, padeda kovoti už savo brolių darbininkų geresnę ateitį.

Vakarėlis LDS. 69 kp.

Spalio 22 d. š. m. Lietuvių Sv. Kryžiaus salė buvo vaidinimas "Blaivininkas su Girtuokliu." Taip gi pasikalbėjimas "Tėvo Sidero su Sūnum." Buvo keletas dainelių sudainuota. Dainavo parapijos choras, vedamas p. Pran. Ambrozaiko. Po tam buvo prakalbos. Kalbėjo klierikas Damašas, nurodinėdamas darbininkų vienybę. Po klieriko kalbos kalbėjo gerb. kun. V. Slavynas. Ragino, kad visi prigulėtų į tą organizaciją. Užbaigus kun. V. Slavynui kalbą buvo prirašyta penki nariai į LDS. 69 kp. Da koars uždainavo Lietuvos himną. Užbaigdami visi skūstėsi namo.

J. A. Tulaukas.

TAMAQUA, PA.

Sv. Petro ir Povilo Bažnytinis koras rengia linksnų vakarėlį. Bus dainų ir šokiai New Liberty Hall 7 dieną lapkričio 7 val. vakare.

Kviečiam skaitlingai atsilankyti kaip vietinių taip pat aplinkinių kolonijų.

Rengėjai.

NEW YORK, N. Y.

Mūsų kolonija buvo biskų užnigus, bet dabar imasi už darbo. Kleb. Kun. J. Šeštokas gavo sau pagalbininką Kun. J. Simonaitį ir susilaukė vargonininko A. Stanšauskos. Dabar pradės dirbti. Choras susiorganizavo ir valdybą išrinko. Valdybą inėjo darbštūs vaikinai ir mergaitės. Choro vedėjas A. Stanšauskas, pirmininkas Daktaras J. Simonaitis, vicepirm. J. Macevičius, raštiniukė O. Maželytė ir A. Sleinis, išdėninkė O. Jakelaitė, išdo globėjai P. Judickis ir p. J. Dmantienė.

Pamokas nutarė utarninkais mergaitėms, seredoj vyrams, pėnyčioj visiems. Nutarė tuoj statyti operetę "Nastutę."

Dabar yra kviečiamas mūsų jaunimas į chorą, kad būtų galima turėti skaitlingą chorą.

Vyčių 12 kuopa žada dabar veikti ir jau veikia. 23 spalio turėjo susirinkimą. Nutarė lošti teatrą ir numatino mokesčių metinę iki \$1.50, o kitą pusę išmokės iš kasos. Užtad dabar progą yra jaunimui rašyti už pusę prekęs. Visas jaunimas rašykities prie Vyčių. Tą vakarą prisirašė 4 nauji nariai. Jaunimo buvo pusėtinai ant susirinkimo.

Ant susirinkimo buvo atsilankę kun. J. Šeštokas, kun. J. Simonaitis, varg. A. Stanšauskas ir daktaras J. Simonaitis.

Mergaitė.

CAMBRIDGE, MASS.

Iš katalikų veikimo.

Kadangi mažai matosi žinių iš šio miesto, gal nekuriu mano jog čion katalikų veikimas užsūdo. Bet kaip tik yra antraip. Nuo praeito pavasario abelinas katalikų veikimas žymiai padidėjo. Bėgyje vasaros buvo surengta keleta gražių pramogų; didelis parapijos piknikas, kurs davė apie pusvįr porą šimtų dolerių gryno pelno. Dviem atvejais buvo surengta Field Days, kurios apie pusantro tūkstančio dolerių davė gryno pelno. Rugsėjo mėnesyje buvo Sv. Misijos kurias skelbė Tėvai Marijonai: Kun. P. Andziulis ir Kun. A. Cikota. Pasekmės buvo geros. Žmonės daugelis grįžo prie Dievo. Atejo ir tokių kurie jau save vadinosi "apšviestaisiais." Dabar abelinas katalikų tarpie susipratimas stiprėja.

Pastarais laikais buvo surengta keletas vakarų parapijos natdai. Spalio 24 p. Urbonas rodė krutamus paveikslus. Pelnas 30 bažnyčiai. Spalio 29 atsibuvo Vyčių N. A. A. susivaižavimas. Delegatų buvo nemažai. Vietiniai vyčiai-tės buvo parengę svečias vakariene. Visi svečiai dalyvavo. Tą patį vakarą buvo programos. Lošė "Milijonai Vandenėje." Ne truko dainų, solio, k. bu. Visi buvo patenkinti. Pelnas skirtas vyčiams.

Dabar visomis spėkomis rengiamasi prie ferų, kurie prasidės lapkričio 26, pobažnytinėje svetainėje. Ferai tęsis per visus Adventus tris kart savaitėje: nedėlioj, ponedėlioj ir ketverge vakarais. Daug labai gražių ir gerų daiktų bus ir jau yra parūpinta. Jei taip Cambridge'io lietuviai katalikai darbuosis, netruks savo bažnyčios skolas panaikinti ir parapijinių mokyklą užsidėti. Tiek šiūmi kartu.

Sargas.

WORCESTER, MASS.

Spaudos Draugijos po Sv. Povilo globa mėnesinis susirinkimas bus 5 d. lapkričio, tuojaus po mišparų pobažnytinėje svetainėje. Tai gi visi nariai-rės prašomi atsilankyti, nes skantis susirinkimas

yra prieš metinis ir labai svarbus. Kurie da knygų negavo, tai galės atsiimti savo dalį. Teipos-gi ir katalikų spaudos platintojai, kurie atstovauja kitas dr-jas kviečiami visi ateiti ir raptarti kaip ir kokiū būdu pasekmingiau išplatinti spaudą, idant sykiu visos spėkos būtų sujungtos ir darbas būtų psekmingai varomas, ypatingai ši metų turime pasidaruoti, idant gyvuotų gera katalikiška spauda, kuri teip labai yra reikalinga lietuvių tarpe.

Sirdingai kviečiame visus atsilankyti, o bus kova laimėta, nes tokiu būdu pastosim kelią laisvamaniškai spaudai.

V. J. B-s, rašt.

TAMAQUA, PA.

Iškilmingos vestuvės.

Subatoj spalio 21 d. įvyko čia tokios vestuvės, kokių nėra buvę. Adomas Jačūnas vedė Petronėlę Kolen. Šliūbas buvo lietuvių bažnyčioj, kuri buvo rudens lapais, laurais ir gėlėmis papuošta. Šliūba teikė ir pamokslą sakė gerbiamus kun. Gudaitis. Pabrolū buvo Juozas Išganaitis, paseserė buvo Ona Vasoriūtė. Jaunavedis, duotaka, pabrolis ir paseserė buvo puošniai pasirėdę. Vestuvių maršą užlūdavo vargonininkas Klemanas Mikalauskas. Dainavo choras. Po visam buvo puikus pokilėlis. Tokių puosnių vestuvių čia tarp lietuvių nėra dar buvę. Laimingo sugyvenimo gerai poreik.

NEWARK, N. J.

E. Bradūnūtės koncertas.

Spalio 29 d. š. m. buvo p-lės E. lenos Bradūnūtės koncertas. Programas susidėjo iš 20 punktų, kurie su išsukimu atkartoti sudarė apie 25 punktus. Programo išpildyme dalyvavo daug svetimaucijų.

Svarbiausieji programos puosėjai buvo: p-lė E. Bradūnūtė — šokiškė, p. J. O. Toole, garsiausias New Jersey tenoras, p. M. Bradūnienė — soprano ir p-lė R. Kraškauskaitė — pianistė. Žinoma, neaplenkiant Camelia Sabė, kuri minėtiems artistams akompanavo pianu. Tenoras p. J. O. Toole publikai labai patiko ne vien savo išlavintu balsu, bet galima labai jį pagirti už tai, kad svetimtautis taip gražiai išmoka lietuviškai žodžius ištart. Šiame vakare jis dainavo dvi dainas: duetą lietuviškai su p-nia M. Bradūnienė. Jei jo nepažintumei ir nežinotumei, tai negalėtumei suprasti, kad jis ne lietuvis. Žinoma, čia reikia už tai pripažinti garbę M. Bradūnienėi, kuri gal ir nemažai darbo padėjo pakol ji išmokino lietuviškai gražiai žodžius ištart. M. Bradūnienė jau apielinkei yra žinoma kaip pagarsėjus dainininkė. Ji gyvena viena su savo dukrele Elena ir sūnumi. Jos visas šiandien pasišventimas, tai savo E. lenutę padaryti tikra artiste. Jos vyras J. Bradūnas jau apie 10 metų yra kur tai "išvažiavęs." Ši vakarą ir labai sujudinančiai pasigirdo jos daina: "Tarei sudiev ir palikai mane vargų klane," arba "Tegrižta laimė."

Elena Bradūnūtė yra dar jauna, apie 15 metų mergaitė, lanko augštesniąją mokyklą, bet vakarais mokiniasi kaip šokiškė. Mokslas jai matyt labai sekasi. Kaip artistė rodos turi fias ypatingas. Jos gyvumas kiekvieną pri savę traukia. Ji yra dalyvavus jau ne kartą gana garsiuose šokių paerigimuose, bet rodos da nėra buvę atsitikimo, kad kas ją sukirštų. Visados pirmą praisų ji išlaimi.

Galima tikėtis, kad jaunos Elenutės ypatoj ir Lietuva susilauks savo scenoje pagarsėjusios pasaulio žvaigždutės, nes ligi šiol yra visuomene pavyzdžiui. Gal būt daugelį pavyzdžių ir gražume vartojimo lietuvių kalbos (kaipotikra lietuvių). Jos motina čia gimus, bet yra tikra lietuvių vokieja, daugiausia kaip dailės — scenos srityje. Vienas dalykas tik labai netikėtas, kas gadinio nervus, tai vakaro vedėjas, kurio

buvo vietos vargonininkas kokia tai dar kyla pavarde McClitia. Svetimtautis J. O. Toole iššęs savo praromą dailės atlikti vartoją gražiai lietuvių kalbą, jauna artistė čia gimus E. B. vartoja gražiai lietuvių kalbą, o vakaro vedėjas-vargonininkas vartoja tiesiog žargonišką kalbą — pusiau turbūt žydišką lietuvišką ir anglišką. Nebereikalo turbūt vienam šv. Ceelijos choro susirinkime pasakė, kad kurie prie Vyčių priklauso tur chorą apleisti. Mat pats nors iš lietuvių duoną valgydamas, nemokėdamas lietuvių kalbos ir nesistengdamas išmokyti bijosi Vyčių mokančių lietuvių kalbą.

Publikos buvo susirinkę labai daug, tik gaila, kad tikėty kaina padaryta buvo permaža. Pelnas čio pačiai jausajai artistei mokslo toliau tęsimui.

Koncerte dalyvavę.

ELIZABETH, N. J.

L. Vyčių N. Y. ir N. J. apskričio suvažiavimas įvyks nedėlioj, lapkričio 26 d. 2 val. po pietų A. Liutvino svetainėje, 69 So. Park St. Elizabeth, N. J.

Koskaillingiausia atsilankyti ant šio svarbaus suvažiavimo, nes tai vienas iš šių metų kuris galės įvykti.

Bus vakarėlis del delegatų, kurie rengia vietos kuopą.

Kviečia visus

K. J. Nakrošis,

L. Vyčių N. Y. ir N. J. pirm.

NEW HAVEN, CONN.

Čia yra nemaža lietuvių kolonija ir veik visi lietuviai yra darbininkai. Bet apie jų čia reikalus nieka sneraso. Apie vakarus ir visokius balius paraso, bet apie darbininkus nėra parašyta jokios žinios. Iš lietuvių visie keliu bizniierių yra darbininkai. Darbai tuom tarpu eina gerai. Bedarbių vėik nėra, bet mokesčiai tai yra mažos. Yra daug dirbtuvių kurios temoka darbininkui 27 centus į valandą. O rendos yra brangios ir pragyvenimas brangus. Tai kas turi šeimyną, tam sunkus gyvenimas. Kaip visur, taip ir čion buvo karspajų streikai. Ir dabar dar yra nepabaigti. Bet žiūrėkim kas darosi tarp darbininkų ir mūsų brolių lietuvių: vieni streikuoa, kad pagerinti gyvenimą ir pergalėti tuos darbininkų priešus, o kiti eina iš to pasinaudoti. Čion darbuo neįmėsin, nes jų mažai ir yra, bet yra. Tik vieną atsitikimą pabriesiu. Kaip mašinistai streikuoja, tai jų darbus vežė kitom kompanijom padaryti. Tai taip yra, kad vienas lietuvis dirba geležinkelio kompanijoj ir streikuoja, o antiras dirba kitoj ir nestreikuoja. Tai tas savo brolio arba giminačio darbą atlieka. Aš čion nekaltin tokių atsitikimų ir tokių lietuvių, bet yra mūsų klaida pačių, kad mes neturim vienybės, o vienybė tada galės tarp mūsų gyvoti, kada mes būsim susipratę. Čionai yra LDS. 28 kp. ir gyvuoja nelabai blogai. Bet galiu pasakyti, kad ir nelabai gerai. Stai kame kaltė, kad nariai nelanko susirinkimų ir mažai domės kreipia į taip brangią organizaciją. Žinau, kad mažuma tap daro, bet yra taip. Yra ir karštų darbininkų, kurie darbuojasi kiek gali. Randasi darbščiu narių kaip iš vyrų, taip iš moterų. Tai gi veikimo laikui atėjus visi vyrai ir moterys į darbą.

Senas narys.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu, kad aš pasirinkau už tikslą auginti našlaičius, likusius nuo motynų mazyčius. Tai gi vietoje atiduoti juos į svetimtaucijų raikas duokite juos man auklėti.

MARJONA STANKUS,

132 Douglas Ave.,

Providence, R. I.

Telefonas 6929-R.

KOPERACIJOS KAMPELIS.

Nesuprask, skaitytojai, kad, skirdami koperacijai kampelį mūsų laikraštį, ketiname jį priimti į mūsų skytlis kaipo kokią pastundėlę-kampininkę. Anaip-tol. Suprantame, kad koperacijų judėjimas šioj valandoj yra lygiai svarbus, kaip ir darbininkų telkimos į unijas ir jų kova su darbdaviais už teisingą atlyginimą. Esame įsitikinę, kad galutinioj instancijoj koperatyvams skirta yra sulošti svarbų rolę net už darbininkų unijas, nes jų (koperatyvų) galutinas tikslas yra pritaikinti arba bent su mažin iki žemiausio laipsnio asmeninio pelno ir nevengti, kad drang su juo einančių labartinę išnaudojimo tv. ka).

Ir tikrųjų! kas iš to, jei da iminkai ir iskovoja sau, dėsne užmokestį jei gamintojai (fabrikantai) tuoj pakelia gaminamųjų dalykų kainas? Jei juos tuoj soka wholesale'inkai, o šios krautuvinkai? Kas iš to algiu pakėlimo, jei jas kaip netai quo darbininko atima pardavėjai (krautuvinkai, wholesale'eriai etc.)?

Koperacija kaip tikrai ir mudo būdas, kurių pagalba darbininkas-vartotojas gali apginti save nuo pardavėjų išnaudojimo.

Kreipdami skaitytojų dėmę į koperacijos skyrių, tikimės, kad jie netiktai atidžiai seks jį, bet taipgi prisidės prie jo savo raštais apie teorijos dalykus, apie kitų tautų koperatorių darbuote ir apie įvykius iš mūsų koperatyvų gyvenimo.

Koperacija mėsia — talka. Visi tad į talką! Padarykim iš "Kampelio" visą lapą.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu New Haven, Conn. ir apielinkės lietuviams, kad pargrįžę į New Haven 205 Farren Ave., vėl pradėjau savo senovės užsiėmimą. Visais, ar tai knygu, ar laikraščių, ar kitokiais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Jonas Mickevičius, 205 Farren Ave., New Haven, Ct.

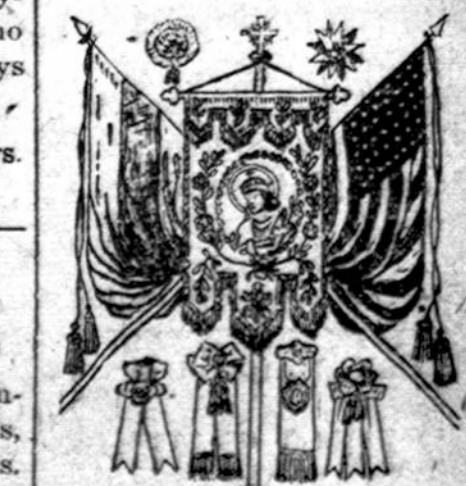
PLAYER PIJANAMS.

Lietuviškos dainos ir šokiai rolinkuose. Kas nori gali jų gauti pas

J. Tumasonis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

(4)

TEMYKIT. DRAUGIJOS IR KUOPOS

VELIAVOS IR ĮVAIRŲ ZENKLAI.

Ilgų metų praktikos artistiška mūsų darba lūdią tūkstančiai draugijų. Informacijų delei rašykite:

M. A. Norkūnas, 16 Pleasant St., Lawrence, Mass.

